

i skutečnost, že Josef R. přinesl obviněnému dodatečné ujednání z 12. září 1931 ve formě dopisu jím samým sepsaného, ohledně něhož žádal obviněného jen o jeho přezkoumání a opravu. Z toho je vidno, že obviněný smluvním podmínkám, na kterých se strany samy mezi sebou byly již dohodly, dal jen právníckou úpravu a formu. Lze proto říci, že úkol obviněného byl tu více rázu podružného. Uváží-li se dále, že písemné vyhotovení smlouvy bylo stranám přečteno a ony vzaly jeho obsah na vědomí, není důvodu odpírati souhlas závěru napadeného nálezu, že smlouva tak, jak byla obviněným upravena, odpovídala srovnalé vůli stran. Jedna ze stran — Josef R. — byl sice dělníkem, ale zajiště dělníkem kvalifikovaným a inteligentním, kdyžtěl byl zaměstnán v Americe a dovedl si u hospodařiti značné jmění. Nešlo proto o člověka nezkušeného, jemuž nadto byl, jak bylo obviněnému známo, poradcem jeho švagr, úředník to pojišťovny. Jest proto tím více souhlasiti s přesvědčením kárné rady, že Josef R. byl si vědom obsahu a dosahu zá-půjčkové smlouvy.

Lze připustiti, že smlouva vykazuje po stránce právnícké jisté vady a nedostatky; než na druhé straně nelze přehlížeti, že obviněný byl, jak už zdůrazněno, stranami, jež mu přinesly návrh smlouvy, postaven tak-řka před hotovou věc a provedl jen právníckou úpravu navrženého ujed-nání, které bylo, — a na to jest klásti zvláště váhu — založeno přede-vším a hlavně na vzájemné důvěře smluvních stran. Jestliže v této dů-věře byla jedna strana druhou zklamána nebo nesplnilo-li se její oče-kávání, jež v hospodářském ohledu z oně smlouvy očekávala, nelze za to činiti kárně odpovědným obviněného, jemuž po subjektivní stránce lze věřiti, že při vyhotovování smlouvy postupoval podle svého nej-lepšího vědomí a umu.

Bylo proto odvolání návladního komory z výroku o vině zamítnouti jako bezdůvodné.

Čís. 223 dis.

Advokát je podle §§ 9, 10 adv. ř. povinen voliti k obhájení práv svého klienta jen takovou cestu, která je ve shodě s platným právním řádem; nesmí straně tajiti skutečný právní stav, jak se mu jeví po in-formativním jednání dle skutkových sdělení strany, doplněných případ-ným seznáním obsahu příslušných spisů a listin; je povinen poučiti stranu o mylném jejím pojmání domnělého bezpráví, o zjevné zbyteč-nosti nebo nemožnosti těch právních kroků, jež strana chce podniknouti, a, trvá-li strana přes to na určitém právním postupu, odepřiti zastupo-vání ve věci, jejíž naprostá beznadějnost je mu zřejmá, a tak uchrániti stranu před škodou, která by jí nezbytně musela vzejíti žádaným po-stupem a právním zastupováním.

(Rozh. ze dne 29. října 1934, Ds II 7/33.)

Nejvyšší soud jako soud odvolací v kárných věcech advokátů a advokátních kandidátů zamítl po ústním líčení odvolání obviněného

z nálezu kárné rady moravské advokátní komory v Brně ze dne 10. prosince 1932, jímž byl obviněný uznán vinným přečiny porušení povinnosti povolání a zlehčení cti a vážnosti stavu.

Důvody:

Advokátní řád neukládá advokátu za povinnost převzít zastupování strany, jež se u něho uchází o právní poradou neb o určitý právní úkon (§ 10 adv. ř.); podle § 9 adv. ř. je jeho povinností zastoupení, které na se vezme, vésti podle zákona a hájiti právo své strany pilně, věrně a svědomitě. Z těchto předpisů advokátního řádu vyplývají dvě základní povinnosti advokáta, jinak samozřejmé: že k obhájení práv svého klienta má voliti jen takovou cestu, která je ve shodě s platným právním řádem, a že nemá tajiti straně, jež se k němu obrací o radu a pomoc jako ke znalci práva (§§ 1009, 1299, 1300 obč. zák.), skutečný právní stav, jak se mu jeví po informativním jednání podle skutkového sdělení strany, doplněných případným seznáním obsahu příslušných spisů a listin. Je proto povinen poučiti stranu o mylném jejím pojmání domnělého bezpráví, o zjevné zbytečnosti nebo nemožnosti těch právních kroků, jež strana chce podniknouti, a, trvá-li strana přes to na určitém právním postupu, odepřiti zastupování ve věci, jejíž naprostá beznadějnost je mu zřejmá, a tak uchrániti stranu před škodou, která by jí nezbytně musila vzejíti žádaným postupem a právním zastupováním (srov. rozh. sb. čís. 149/dis. 95/dis.).

Při tomto hledisku na povinnosti advokáta jsou proto pochybené veškeré námitky odvolatelovy proti rozhodnutí kárné rady, pokud snaží se tvrditi, že obviněný jednal jen z pouhé »lidskosti« k Marii S-ové, stížené fixní ideou o bezpráví, jež se jí stalo v pozůstalostním řízení z roku 1907, že se snažil jen vyhověti přímlově rakouského konsulátu, by se věci ujal, že chtěl S-ovou upokojiti na jistou dobu, než by se našla jiná forma řešení jejího případu a tomu podobné. Právem nebylo vyhověno návrhu obviněného na výslech svědků konsula L-a a konsulárního úředníka B-a, ježto jejich výslech by nic nemohl změnit na skutečnosti zjištěné kárným nálesem a stěžovatelem přiznávané, že věděl o nemožnosti dosáhnouti toho, oč bylo žádáno v žádosti na presidenta republiky, by totiž presidentem republiky byl zrušen tvrzený nezákonný postup soudu a S-ové zjednáno vlastnictví nemovitosti, která byla prodána již v roce 1908 exekuční dražbou. Také žádost rakouského konsulátu, jehož právní záležitosti snad jinak obstarává, nemohla pro obviněného jako advokáta býti do té míry směrodatnou, by převzal zastoupení S-ové ve věci zřejmě beznadějně, a by volil kroky právně vůbec nemožné, kde každý úkon a každá intervence mohly jeho klientce způsobiti jenom výlohy, nikdy však nějaký prospěch. Pokouší-li se v odvolání tvrditi, že účelem jeho podání a intervencí bylo jen získati čas a v době té nějakou podporu pro S-ovou, jsou to zjevně dodatečně vymyšlené vytáčky, odporující doslovu žádosti a též dřívějším údajům obviněného. Vždyť ve svém vyjádření ze dne 3. července 1931 mluví

ještě o tom, že S-ovou považoval za majetnou do té míry, že koupí nebo převzetím dluhů může nabýti vlastnictví dotyčného domu. Odvolatel není s to uvést žádný udržitelný důvod, jenž by mohl býti oporou pro podobné úsilí. Ve vyjádření ze dne 4. prosince 1931 udává za účel žádosti: přesvědčiti svoji mandantku (t. j. očekávaným zamítnutím žádosti), že se jí svého času nestala v řízení pozůstalostním žádná křivda. Nátlaku S-ové mohl se však odvolatel snadno vyhnouti prostým odepřením jejího právního zastupování, když po podané mu informaci a seznání obsahu spisů poznal skutečný stav, jak pokud se týče domnělého nároku, tak i duševní stav Marie S-ové. Přirozeně nemůže býti pro obviněného omluvou, že mohl za S-ovou vésti nákladné spory, ovšem podle jeho vědomí předem naprosto ztracené, kterých nevedl, a že jí takto nezpůsobil větší útraty, než které si dal za svoji zcela zbytečnou činnost od ní zaplatiti a jí účtoval.

Odvolatel je na omylu, tvrdí-li, že jeho činem nebyla dotčena čest a vážnost stavu, poněvadž žádost na presidenta republiky byla prý podána samotnou S-ovou, ano z podání nelze prý seznati, že bylo sepsáno za spolupůsobení advokáta, a poněvadž veřejnost, zejména nikdo na směrodatných místech, jimiž žádost procházela, prý nezvěděl a nemohl se ani domnívati, že žádost vyšla z advokátní kanceláře, nebo na popud advokáta. Než obviněný zřejmě zapomíná na vlastní dřívější údaje, jichž použila kárná rada k právnímu posouzení jeho provinění. Jsou to dřívější jeho tvrzení, vyplývající z přípisu na kárnou radu, dále jeho zodpovídání se při ústním jednání a obsah jeho korespondence s Marií S-ovou, že totiž opětovně intervenoval u příslušných referentů v kabinetní kanceláři a v ministerstvu spravedlnosti. Při tomto stavu věci samým obviněným tvrzením je nepochybně, že závadné jednání obviněného jakožto advokáta, t. j. popud a spolupůsobení k podání žádosti právně vůbec nemožné a působení naprosto zbytečných intervenčních útrat mandantce, tedy činnost odporující povinností povolání, došly ku vědomí více osob a dostalo se jim takto podnětu k tomu, by činnost obviněného posuzovaly způsobem, jímž trpí dobrá pověst, čest a vážnost advokátského stavu vůbec. Ostatně se ani nevyžaduje, by nepřístojnost advokátem zaviněná hned byla spojena s ostudou pro advokátní stav, stačí, když se tak stane dodatečně jako v souzeném případě. Bylo-li celé t.zv. právní zastupování Marie S-ové obviněným pochybené a tvoří-li již samo o sobě kárné provinění, je nerozhodno, zda menší splacená neb účtovaná částka 600 Kč z 8.100 Kč (10.000 Kč) připadá na výlohy za úkony jiného druhu, za skutečnou právní poradou. Že hlavní podíl na přijaté a účtované částce činí výlohy spojené se sepsáním závadné žádosti a s předstíráním nutných intervencí, vyplývá jasně ze specifikace účtu ze dne 19. května 1931 a z korespondence již zmíněné, jakož i z tvrzení obviněného — ostatně velmi nepravděpodobného — o úplatku per 5.000 Kč neznámému poslanci.

Při zřeteli na obsah pozůstalostních spisů a tvrzení obviněného, že pečlivě je studoval, došla kárná rada právem k úsudku, že obviněný v žádosti na presidenta republiky vědomě uváděl nepravdu o obsahu

oněch spisů, zejména když tvrdil, že S-ová se přihlásila k dědictví bezpodmínečně. Dodatečná omluva odvolatelova, že se jedná patrně jen o jeho omyl, nemůže zvrátiti správnost nálezu kárné rady. Stejně je tomu též, pokud se týče tvrzených nepravd S-ové samotné. Vůbec celé jednání obviněného má ve mnohém ráz lstivého předstírání osobě duševně zjevně ne zcela normální, za účelem vlastního obohacení se na její úkor, a pohybuje se přímo na hranici skutkové podstaty podvodu. Odvoláním zůstává nedotčeno zjištění kárné rady a právní posouzení k tomu se vztahující, že obviněný předstíral S-ové odeslání žádosti a intervenci u referenta v době, kdy žádost ještě nevyhotovil a jejího referenta tudíž vůbec nebylo, že rovněž předstíral zákroky v době, kdy byly nemožné, poněvadž žádost byla již vrácena a on o tom nevěděl. Úvahy odvolatelovy naznačující jeho vědomí o vrácení žádosti a tedy nemožnost podobného prý předstírání, jsou prostě zkrucováním skutečností.

Čís. 224 dis.

Zlehčení cti a vážnosti stavu, přijal-li advokát (nedbaje resoluce advokátní komory) zastupování inkasního podniku, jenž za provisi vymáhá cizí pohledávky.

(Rozh. ze dne 4. prosince 1934, Ds II 8/34.)

Nejvyšší soud jako soud odvolací v kárných věcech advokátů a kandidátů advokacie nevyhověl odvolání obviněného z nálezu kárné rady moravské advokátní komory ze dne 18. dubna 1934, jímž byl obviněný uznán vinným kárnými přečiny porušení povinností povolání a zlehčení cti a vážnosti stavu.

Z d ů v o d ů:

Obviněný nepopírá a vlastně ani úspěšně popírati nemůže, že mezi ním a L-ní bankou došlo k uzavření smlouvy o právním zastoupení a to ve formě uvedené v dopise obviněného ze dne 21. března 1933, nýbrž jen namítá, že činnost »L-ní banky« nespadá pod pojem inkasních podniků, které má na mysli zejména resoluce valné hromady moravské advokátní komory ze dne 4. prosince 1931. Než kárná rada na základě reklamního prospektu a ostatního důkazního materiálu došla způsobem jasným a správným k závěru, že »L-ní banka« náleží mezi takové inkasní podniky, jaké má na mysli uvedená resoluce, na niž byli všichni advokáti, tedy i obviněný protokolem o valné hromadě ze 4. prosince 1931 výslovně upozorněni s tím, aby se zdrželi spojení s podobnými podniky. Okolnosti, které kárná rada ve svém nálezu k odůvodnění tohoto zjištění uvádí, totiž, že jmenovaná banka vymáhá za provisi cizí pohledávky, které si dává za tím účelem postoupiti, avšak nikoli do vlastnictví, čímž vykonává úkony, které náležejí do činnosti advokátů, jsou zcela přesvědčivé a nemohou býti vyvráceny okolnostmi uvádě-